

Schuivende ijkpunten

Het geluid van Bijeneters zit op mijn trommelvlies gegrafeerd. Vele uren heb ik vanuit een huurauto - toch de beste schuilhut die je op vakantie bij je hebt - aan de kant van landweggetjes naar foeragerende Bijeneters in Portugal zitten kijken. Het voortdurende 'pruu pruu' van de vogels die af en aan vlogen met insecten voor hun jongen, wordt dan zo'n geluid dat je nooit meer vergeet.

De opwinding was dan ook groot toen ik vanmorgen, gewoon op een vrij druilerige ochtend in Heemstede, ineens datzelfde *pruu pruu* boven mijn tuin hoorde. Ik spurte naar buiten, maar kon al geen overvliegende vogels meer ontdekken.

Elders in deze Fitis beschrijft Waternet-ecoloog Vincent van der Spek het eerste Kennemerlandse broedgeval van een Hop sinds mensenheugenis. Het laatst bekende Nederlandse geval dateert alweer van 2012, uit Noord-Limburg, maar voor broedgevallen uit onze regio moet je waarschijnlijk ver terug in de vorige eeuw.

Net als die Hop, is de Bijeneter een uitgesproken warmteminnende soort. Broedgevallen van de Bijeneter zijn in ons land weliswaar nog steeds heel schaars, maar inmiddels al niet uniek meer, zelfs niet in onze regio. Het is onderhand bijna een ondragelijk cliché geworden, maar toch: '*elluk nadeel hep se voordeel*', zoals de beroemde voetbalfilosoof ooit zei. De voorzichtige opkomst van de Bijeneter en hopelijk ook die van de Hop moet haast wel met het noordwaarts opschuiven van de klimaatzones te maken hebben.

Over de nadelen van die klimaatverandering worden - met rede - archiefkasten vol geschreven. De potentiële mismatch tussen de timing van trekvogels en de piek in aantallen insecten waar ze hun jongen mee moeten voeren is daar maar één van. Maar als ik dan ineens *pruu pruu* boven mijn tuin hoor, kan ik een glimlach toch niet onderdrukken.

Hoe lang zou het duren voor de ijkpunten definitief zijn verschoven? Voor een nieuwe generatie vogelaars het geluid van een Bijeneter misschien niet eens meer bijzonder vindt, maar wel opkijkt van een eenzame Veldleeuwerik achter een industrieterrein bij Cruquius. Nu ik het zeg: ik keek deze week al op toen ik die Veldleeuwerik daar hoorde!

De Hop en de Bijeneter. Beide zijn, zoals Vincent van der Spek het voor de radio-microfoon van Vroege Vogels uitdrukte, postend bij het nest van de Hop waar een tweede broedsel in de maak was, 'soorten waar zelfs de meest geharnaste vogelaars vrolijk van worden'. Om daar meteen aan toe te voegen: 'al heeft het gezien de invloed van de klimaatverandering wel een donker randje.'

■ Rob Buter

BIJENETER, Telpost Berkheide (Katwijk), Wassenaar, 16 mei 2019 *Foto: René van Rossum*

